

RTU studiju kurss "Sociālā darba attīstība pasaulē un vēsture"**0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA0317
Nosaukums	Sociālā darba attīstība pasaulē un vēsture
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Santa Melķe - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 4.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss sniedz ieskatu sociālā darba kā profesionālas darbības vēsturiskajā attīstībā pasaulē. Tiek analizēti galvenie sociālie, politiskie, kultūras un idejiskie faktori, kas ietekmējuši sociālā darba rašanos, transformāciju un institucionalizāciju dažādos laikmetos un reģionos. Īpaša uzmanība tiek pievērsta sociālās palīdzības pirmsākumiem, profesionālā sociālā darba veidošanās posmiem 19. un 20. gadsimtā, kā arī dažādu valstu pieredzei sociālā darba attīstībā. Kurss veicina izpratni par sociālā darba vērtību sistēmu, profesionālo identitāti un teorētiskajiem pamatiem, kā arī attīsta studentu spēju kritiski analizēt vēsturiskos procesus saistībā ar mūsdienu sociālā darba praksēm. Studenti apgūst arī pētniecības pamatprasmes, izmantojot vēsturiskos avotus un zinātnisko literatūru.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Iepazīstināt studentus ar sociālā darba kā profesionālas darbības veidošanās vēsturiskajiem pamatiem un attīstības posmiem pasaulē, veidojot izpratni par galvenajiem idejiskajiem, politiskajiem un sociālajiem faktoriem, kas ietekmējuši sociālā darba rašanos, transformāciju un institucionalizāciju dažādos vēsturiskos un kultūras kontekstos. Sekmēt studentu spēju analizēt sociālā darba vēsturisko pieredzi un tās ietekmi uz mūsdienu profesionālo praksi un vērtībām. Studiju kursa uzdevumi: Izpētīt sociālās palīdzības un aprūpes pirmsākumus dažādos vēsturiskos laikmetos – analizēt, kā sociālā atbalsta formas veidojās senajās civilizācijās, viduslaiku sabiedrībā un agrīnajos modernajos laikos, īpaši uzsverot reliģijas, kopienas, ģimenes un labdarības institūciju lomu. Analizēt sociālā darba kā profesijas veidošanos – izzināt profesionālā sociālā darba rašanās apstākļus un institucionalizāciju 19. un 20. gadsimtā Rietumeiropā, Ziemeļamerikā un citur, tostarp pirmās izglītības programmas un organizācijas. Izprast sociālā darba attīstību dažādos nacionālos un kultūras kontekstos – salīdzināt sociālā darba attīstības modeļus un uzsvērt reģionālos atšķirību iemeslus, piemēram, vēsturiskos, politiskos un ekonomiskos apstākļus. Apzināt sociālā darba idejiskos, filozofiskos un teorētiskos pamatus – identificēt galvenos sociālos, morālos un politiskos virzienus, kas ietekmējuši sociālā darba mērķus, vērtības un profesionālo identitāti. Attīstīt kritisku domāšanu par sociālā darba attīstību un tā aktualitāti mūsdienās – veicināt spēju analizēt vēsturiskos procesus kontekstā ar mūsdienu sociālā darba praksēm un izaicinājumiem. Stiprināt pētnieciskās, analītiskās un prezentācijas prasmes – rosināt studentus izmantot vēsturiskos avotus un zinātnisko literatūru, veikt tematiskus pētījumus un sagatavot to rezultātu prezentācijas.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju kursa ietvaros paredzēti 8 patstāvīgie darbi, kuru tematika iekļauta kursa satura plānojumā. Katram patstāvīgajam darbam tiek definēti konkrēti mērķi, uzdevumi, sasniedzamie rezultāti un vērtēšanas kritēriji, ar kuriem studenti tiek iepazīstināti pirms darba uzsākšanas. Patstāvīgie darbi tiek organizēti atbilstoši studējošo skaitam – individuāli, pāros vai mazās grupās – un to saturs pielāgots attiecīgajam tematam un izpētes apjomam. Patstāvīgo darbu mērķis ir padziļināti izpētīt un analizēt konkrētu sociālā darba attīstības aspektu dažādos vēsturiskos un kultūras kontekstos. Darbu izpilde ietver rakstiski noformētu uzdevumu (eseju, īsu izpētes darbu, avotu analīzi u.c.), kas tiek sagatavots iesniegšanai un papildināts ar mutisku prezentāciju vai diskusiju kursa nodarbību laikā. Patstāvīgie darbi veicina studentu spēju: patstāvīgi apgūt informāciju no dažādiem avotiem; attīstīt analītisko un kritisko domāšanu; izteikt pamatotus secinājumus par sociālā darba vēsturiskajām tendencēm; sasaistīt vēsturiskās zināšanas ar mūsdienu profesionālo praksi.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Sociālā darba terminoloģijas vārdnīca Attīstība. R.2000. 2. Rokasgrāmata. Sociālais darbs ar gadījumu. I, II daļa 2020.g. Rīga 3. NSDA Standarti sociālajiem darbiniekiem. Attīstība. Kserokopija 4. Lasmane Z. Sociālais darbs kā profesionālā karjera Latvijā. Attīstība.Rīga.1995.g. - 2006.g. 5. Dzīves jautājumi. Zinātniski metodiskais rakstu krājums. I – XII sējumam.R.;SDSPA „Attīstība” 6. Sociālā darbinieka profesijas standarts.2020.g. 7. Zemīte Ē. (2000), Sociālā darba pamati. Rīga: Attīstība 8. Rubenis A.Senās grieķijas dzīve un kultūra. R: Zvaigzne.1994.g. 9. Sociālo darbinieku sākotnējā un vēlākā apmācība, ņemot vērā viņu mainošos lomu. Eiropas padomes Sociālās politikas dokuments. 10. Profesionāla sociālā darba attīstības Pamatnostādnes 2014.- Social Work Leaders Through History. https://connect.springerpub.com/content/book/978-0-8261-4645-8/chapter/ch01 11. Globālie tautas attīstības rādītāji. http://hdr.undp.org/en/countries 12. Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam. https://sdgs.un.org/goals 13. ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi. https://www.pkc.gov.lv/lv/attistibas-planosana-latvija/ano-ilgtspējigas-attistibas-merki Papildu/Additional: 1. Tillere I. Sociālā darba izglītība Latvijā. R.SDSPA „Attīstība” 1999.g. 2. Puiše L. Sociālais darbs un cilvēktiesības sociālo pārmaiņu laikā Eiropas padomes skatījumā, R.SDSPA „Attīstība” 3. Globālie sociālā darba izglītības un prakses standarti. R.SDSPA „Attīstība” 2008.g. 4. Fook.Jan. Social Work: Critikal Theory and practice. Sage Publications.London,2002. 5. Flexner, A. (1915). Is social work a profession? Social Welfare History Project. Retrieved from http://socialwelfare.library.vcu.edu/social-work/is-social-work-a-profession-1915/ 6. http://www.ifsw.org/ 7. http://www.iassw-aiets.org/ 8. http://orgs.bloomu.edu/gasi/philo.php 9. http://www.un.org/millennium/declaration/ares552e.pdf 10. https://www.un.org/en/our-work/deliver-humanitarian-aid 11. https://www.ifsw.org/the-role-of-social-work-in-social-protection-systems-the-universal-right-to-soc 12. https://www.socialworkdegreeguide.com/faq/what-professional-organizations-should-social-workers-join/#:~:text=A%20professional%20organization%20is%20created,and%20by%20helping%20companies%20advance.ial-protection/ 13. https://www.iassw-aiets.org/ 14. https://www.icsw.org/index.php/about-icsw/frequently-asked-questions-faq Citi informācijas resursi/Other sources of information: 1. Sociālais darbinieks. Žurnāls 2. Sociālais darbs Latvijā. Žurnāls. 2016.,2017.,2018.,2019.,2020., 2021. gadi. 3. History of social work. Pieejams: https://historyofsocialwork.org/eng/index.php 4. Vilka, L. (2009.) Sociālā darba izglītībai Latvijā 20 gadu: vēsturisks atskats un ieskats mūsdienu problemātikā. LZA Vēstis. 5. Mājas lapa: www.lm.gov.lv 6. Global Definition of social work. https://www.ifsw.org/global-definition-of-social-work/ 7. Video. Sociālā darba process. Sociālā darbinieka lomas, u.c. http://www.youtube.com 8. https://www.youtube.com/watch?v=Wtroop739uU Social justice -- is it still relevant in the 21st century? Charles L. Robbins TEDxSBU 9. https://www.youtube.com/watch?v=8sEYB-PWSPc Measures of Development 10. https://www.youtube.com/watch?v=fCOWKsAaDbo 11. Documentary on arranged marriage "The Only Son" - by Simonka de Jong
Nepieciešamās priekšzināšanas	-

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Sociālā darba vēstures izpratne un pētniecība Vēstures izpētes nozīme sociālajā darbā Avoti un metodes sociālā darba vēstures analīzē	4	6	2	10
Sociālās palīdzības pirmsākumi un labdarības formas dažādos laikmetos Reliģiskās, kopienu un agrīnās institucionālās palīdzības formas Nabadzības likumu ietekme (piemēram, Anglijas Nabadzības likumi)	4	6	2	10
Sociālās pārmaiņas industriālajā laikmetā un to ietekme uz sociālo darbu Industriālā revolūcija, urbanizācija un sociālās problēmas Sabiedrības reakcija un jaunu palīdzības formu rašanās	4	6	2	10
Sociālā darba profesionālizācijas sākotne 19. gadsimta beigās un 20. gadsimta sākumā COS un Settlement House kustības Sieviešu loma un pirmie profesionāļi sociālajā darbā	4	6	2	10
Sociālā darba attīstība starpkaru periodā un pēc Otrā pasaules kara Krīžu ietekme uz sociālo politiku un profesijas nostiprināšanos Labklājības valsts izveide un valsts loma sociālajā darbā	4	6	2	8
Sociālā darba attīstība dažādos reģionos: Ziemeļamerika, Skandināvija, Austrumeiropa Salīdzinošs skatījums uz modeļiem un pieejām dažādās valstīs	4	8	2	8
Sociālais darbs postpadomju telpā un demokrātisko institūciju attīstība Sociālā darba atdzimšana un pārmaiņas Latvijā un citās reģiona valstīs	4	8	2	10

Sociālā darba vērtību sistēma un ētika vēsturiskā kontekstā Cilvēktiesības, sociālais taisnīgums un profesionālā ētika	4	8	2	10
Kritiska un globāla pieeja sociālā darba vēsturei Kolonialisma, rasisma un postkoloniālo struktūru ietekme	4	8	2	8
Globālie izaicinājumi un sociālā darba loma Sociālā darba vēstures nozīme mūsdienu profesionālajā identitātē	4	10	2	8
Kopā:	40	72	20	92

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: Izprot sociālā darba vēsturiskās attīstības posmus pasaules kontekstā. Pārzina galvenos sociālos, politiskos un kultūras faktorus, kas ietekmējuši sociālā darba veidošanos un attīstību. Izprot dažādu valstu sociālā darba modeļu un pieeju vēsturiskās atšķirības. Pārzina sociālā darba vērtību un ētikas attīstību laika gaitā, tostarp cilvēktiesību un sociālā taisnīguma konceptus.	Studiju kursa noslēguma darbs (interaktīvs darbs vietnē moodle) Loģiska struktūra, pamatoti secinājumi, atbilstība akadēmiskajiem standartiem. Mutiska prezentācija. Spēja sasaistīt vēsturiskus notikumus ar mūsdienu praksi. Diskusija vai personīgā refleksija. Spēja apzināties vērtību nozīmi profesionālajā attīstībā. Studiju kursa noslēguma debates. Redzējums balstīts vēsturiskos piemēros, vērtībās un cilvēktiesībās.
Prasmes: Spēj analizēt un salīdzināt sociālā darba attīstību dažādos vēsturiskos un reģionālos kontekstos. Spēj kritiski izvērtēt vēsturiskos procesus, kas ietekmējuši mūsdienu sociālā darba praksi. Spēj lietot akadēmiskus avotus un vēsturiskos materiālus sociālā darba vēstures izpētē. Spēj vidot argumentētu skatījumu uz sociālā darba identitāti, balstoties vēsturiskos datos.	Studiju kursa noslēguma darbs (interaktīvs darbs vietnē moodle) Loģiska struktūra, pamatoti secinājumi, atbilstība akadēmiskajiem standartiem. Mutiska prezentācija. Spēja sasaistīt vēsturiskus notikumus ar mūsdienu praksi. Diskusija vai personīgā refleksija. Spēja apzināties vērtību nozīmi profesionālajā attīstībā. Studiju kursa noslēguma debates. Redzējums balstīts vēsturiskos piemēros, vērtībās un cilvēktiesībās.
Kompetence: Spēj patstāvīgi strukturēt un pamatot sociālā darba vēstures analīzi. Spēj integrēt vēsturisko skatījumu mūsdienu profesionālās prakses izpratnē. Spēj atpazīt un reflektēt par sociālā darba profesionālās identitātes veidošanos laika gaitā. Prot izmantot iegūtās zināšanas, lai veicinātu ētisku un vērtībās balstītu sociālo darbu globālā un vietējā līmenī.	Studiju kursa noslēguma darbs (interaktīvs darbs vietnē moodle) Loģiska struktūra, pamatoti secinājumi, atbilstība akadēmiskajiem standartiem. Mutiska prezentācija. Spēja sasaistīt vēsturiskus notikumus ar mūsdienu praksi. Diskusija vai personīgā refleksija. Spēja apzināties vērtību nozīmi profesionālajā attīstībā. Studiju kursa noslēguma debates. Redzējums balstīts vēsturiskos piemēros, vērtībās un cilvēktiesībās.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Patstāvīgo darbu izpilde	30
Mērķtiecīga iesaiste semināru nodarbībās	30
Gala eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	4.0	20.0	20.0	0.0		*	